

Regionų komitetas

2012 M. METINĖ SUBSIDIARUMO ATASKAITA

2012 m. metinė subsidiarumo ataskaita

1. Ižanga

Reagujant į ekonomikos ir finansų krizę buvo imtasi svarbių veiksmų sustiprinti ekonomikos ir finansų valdymą ES lygiu; be to, jaučiamas vis didesnis spaudimas geriau tarpusavyje koordinuoti valstybių narių fiskalinę, ekonominę ir netgi socialinę politiką. Toks glaudesnis koordinavimas ne tik labai reikalingas, bet jis labai svarbus, kad ir toliau būtų aiškiai suprantamas kompetencijos pasidalijimas daugiapakopio valdymo sistemoje, kurioje sprendimai priimami tinkamiausiui lygiu ir kuo arčiau piliečių. Kitaip tariant, subsidiarumo principo laikymasis yra tuo labiau svarbus, kad daugiapakopė Europa galėtų veikti krizės atveju.

Todėl 2012 m. Regionų komitetas (RK) sustiprino savo poziciją dėl subsidiarumo principo kaip atskaitos taško Europos Sajungoje. Šiais trečiaisiais Lisabonos sutarties ir jos nuostatų dėl subsidiarumo principo įgyvendinimo metais RK sukūrė ir patobulino savo strategiją bei sustiprino savo stebesenos priemones. Šioje trečiojoje RK metinėje subsidiarumo ataskaitoje pabrėžiamos ir apibendrinamos šios naujovės.

Teisė pateikti ieškinį Europos Sajungos Teisingumo Teismui (ESTT) dėl ES teisėkūros procedūra priimamo teisės akto, pažeidžiančio subsidiarumo principą, yra įspūdingiausias RK institucinio vaidmens, susijusio su subsidiarumu, patobulinimas¹. Tačiau daug ir kitų Lisabonos sutarties nuostatų sustiprino RK atsakomybę. Subsidiarumo principą reglamentuojančiame Sutarties straipsnyje aiškiai įvardijami vietas ir regionų matmenys², taigi pabrėžiama, kad Europos Sajungoje reikia paisyti vietas ir regionų valdžios institucijų kompetencijos. Kalbant apie galimybę nacionaliniams parlamentams konsultuotis su regioniniais parlamentais dėl subsidiarumo principo taikymo pagal numatyta išankstinio įspėjimo sistemą³, nors RK ir oficialiai jai nepriklauso, Komiteto institucinė pozicija reikalauja jį remti regionų parlamentus. Tai savaime suprantama jo funkcija – būdamas ES institucija, atstovaujančia vietas ir regionų valdžios institucijoms, jis privalo užtikrinti, kad sprendimai būtų priimami atitinkamu valdžios lygmeniu (europiniu, centriniu, regionų ar vietus) ir kuo arčiau piliečių.

Todėl RK išplėtė savo veiklos sritį, kad ji apimtų ne tik teisminės priežiūros, bet ir teisėkūros etapą. Bet koks ieškinys Teisingumo Teismui turėtų būti suprantamas kaip viso sprendimų priėmimo proceso kraštutinė ir galutinė priemonė. Jeigu jau yra pasiektas teisminis etapas, tuomet tenka

¹ Žr. Protokolo Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo (toliau – Protokolas Nr. 2) 8 straipsnį.

² Žr. Sutarties dėl Europos Sajungos 5 straipsnio 3 dalį, kuriame teigama, kad „pagal subsidiarumo principą tose srityse, kurios nepriklauso Sajungos išimtinei kompetencijai, ji ima veikti tik tada ir tik tokiu mastu, kai valstybės narės numatomo veiksmo tikslų negali deramai pasiekti centriniu, regioniniu ir vietiniu lygiu, o Sajungos lygiu dėl numatomo veiksmo masto arba poveikio juos pasiekti būtų geriau“.

³ Žr. Protokolo Nr. 2 6 straipsnį.

pripažinti, kad teisėkūros procesas nebuvo sėkmingas. Todėl RK siekia sustiprinti bendradarbiavimą su kitomis ES institucijomis, kad būtų parengti kuo tobulesni teisės aktai. Komitetas mano, kad jis privalo pradėti stebėti subsidiarumo principo taikymą kuo anksčiau, o ne tik nuolatinių konsultacijų metu ir turi tai daryti visą politikos ciklą, t. y. koncepcijos etape, kai politika ir teisės aktai dar rengiami, taip pat ir įgyvendinimo bei vertinimo etapuose, kai priemonės jau įsigaliojo.

Šioje trečiojoje RK metinėje subsidiarumo ataskaitoje ir aprašoma ši visus etapus apimanti ir bendradarbiavimu grindžiama veikla. Ataskaita apima RK subsidiarumo stebėsenos veiklą nuo 2012 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. Pirmiausia aprašomi pagrindiniai patikslintos strategijos ypatumai (2 dalis), vėliau nurodomi jos įgyvendinimo etapai (3 dalis). Vėliau vertinamas poveikis – išanalizuojamas RK nuomonų turinys subsidiarumo požiūriu (4 dalis), nors teisingas išvadas remiantis tik pereinamaisiais metais daryti dar sunku, kadangi naujoji strategija ir priemonės buvo įgyvendintos tik antroje 2012 m. pusėje.

2. Patikslintos subsidiarumo stebėsenos strategijos priėmimas

2012 m. gegužės mėn. RK biuras priėmė naują strategiją⁴ dėl subsidiarumo principo stebėsenos. Bendras šios strategijos tikslas – Europos Sąjungoje Regionų komitetui užtikrinti subsidiarumo sergėtojo vietą, kad Komitetas galėtų (daugiausia savo nuomonėse) teikti kokybišką analizę, taigi ir prisdėti prie debatų subsidiarumo temai.

Pirmiausia naujuoju požiūriu siekiama:

- sustiprinti RK subsidiarumo stebėsenos valdymo struktūrą,
- apibrėžti aiškius principus, kuriais remiantis subsidiarumas būtų stebimas viso ES sprendimų priėmimo proceso metu,
- į šią veiklą įtraukti atitinkamas ES ir nacionalines institucijas ir
- stiprinti RK pasirengimą galimiems ieškiniam Teisingumo Teismui.

2.1 Politinis valdymas. Subsidiarumo iniciatyvinė grupė

Pirmasis naujosios strategijos ramstis – Subsidiarumo iniciatyvinė grupė, atsakinga už RK subsidiarumo stebėsenos politinį valdymą. Iniciatyvinė grupė užtikrina, kad subsidiarumo stebėsenos veikla ištisus metus būtų deramai koordinuojama ir turėtų politinį atgarsį. Pirmiausia grupė nustato metinius subsidiarumo prioritetus ir teikia pasiūlymus dėl tinkamiausių Subsidiarumo stebėsenos tinklo⁵ priemonių ir procedūrų naudojimo, kad RK pranešėjų darbas teisėkūros procese būtų sklandesnis.

⁴ Subsidiarumo stebėsena. Patikslinta strategija Regionų komitetui, R/CdR 606/2012.

⁵ Poveikio vertinimo konsultacijos, tikslinės ir viešos konsultacijos, veiksmų plano ir REGPEX panaudojimas, žr. 2.3 punktą.

2.2 Principas: visapusė subsidiarumo stebėsenos sistema visam ES sprendimų priėmimo procesui stebeti

Patikslintoje strategijoje aiškiai nurodyta, kad RK subsidiarumo stebėsenos veikla prasideda dar prieš teisėkūros etapą. Subsidiarumo ekspertų grupė (sudaryta iš Subsidiarumo stebėsenos tinklo pareigūnų, turinčių patirties subsidiarumo srityje ir gerai išmanančių ES teisę), atlikę išsamią Europos Komisijos darbo programos ir jos teisėkūros veiksmų planų analizę, atrenka subsidiarumo požiūriu aktualias ES iniciatyvas. Atsižvelgdama į šį sąrašą, Subsidiarumo iniciatyvinė grupė tuomet rengia savo pasiūlymą dėl RK subsidiarumo darbo programos, kuri teikiama RK biurui tvirtinti.

Pagal šią darbo programą RK administracija sukuria vidinę išankstinio vertinimo sistemą, kad galėtų tinkamai stebeti tuos ES pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų teisės aktų ir iniciatyvas dėl ne teisėkūros procedūra priimamų teisės aktų, kurie galėtų turėti su subsidiarumu susijusiu problemu ir dėl kurių Regionų komitetui tektų įsikišti. Kai tik tokie atvejai nustatomi, Regionų komitete prasideda procesas, kuriame dalyvauja visi atitinkami politinio ir administraciniu lygmens suinteresuotieji subjektai; nustatoma ir planuojama subsidiarumo stebėsenos veikla, kuri bus vykdoma ištisus metus – prieš Komisijai priimant pasiūlymus ir po to.

Kad būtų sudaryta galimybė apskritai suprasti ES pasiūlymus ir nuosekliai vertinti jų turinį, RK griežtai laikosi Sutartyse⁶ išdėstytyų sąlygų, t. y. ES neturi kištis į jokią pasidalijamosios kompetencijos sritį, nebent toks veiksmas yra laikomas būtinu ir turi akivaizdžią pridėtinę vertę. Kadangi dabartiniame Protokole Nr. 2 nėra nurodyta jokių esminių kriterijų, kaip vertinti, ar subsidiarumo principas buvo pažeistas, ar ne, RK vis dar remiasi savo Subsidiarumo ir proporcionalumo įvertinimo lentele⁷, kurioje nurodyti kriterijai, išdėstyti ankstesniame Protokole dėl subsidiarumo ir proporcionalumo principų taikymo (Amsterdamo sutarties protokolas Nr. 30). Lentelė neapsiriboja vien tik subsidiarumu⁸. Ji naudojama ir subsidiarumo analizės pradžioje kompetencijos tipui ir ES veiksmų teisiniam pagrindui apibrėžti, ji padeda nustatyti ryšį su proporcionalumo principu⁹, o vertinant ES iniciatyvas padeda atsižvelgti į „geresnės teisėkūros“ elementus.

⁶ Žr. ES sutarties 5 straipsnio 3 dalį.

⁷ Žr. www.cor.europa.eu/subsidiarity, „Subsidiarity Toolkit“. RK administracija šią lentelę parengė 2007 m. ir nuo tada ją tobulina. Ją pripažsta ne tik Europos Komisijos generaliniai direktoratai, bet ir nemačių institucinių partnerių (žr., pavyzdžiu, Europos Komisijos poveikio vertinimo gaires SEC(2009) 92 ir 2009 m. Komisijos ataskaitą dėl subsidiarumo ir proporcionalumo (16-oji ataskaita dėl geresnės teisėkūros, 2008 m.), COM(2009) 504 final).

⁸ Turėtų padėti atsakyti į klausimą: „Ar ES turėtų imtis veiksmų?“

⁹ Turėtų padėti atsakyti į klausimą: „Kokie turėtų būti ES veiksmai?“ ir taikytina ir tuo atveju, kai ES turi išimtinę kompetenciją.

2.3 Igyvendinimo priemonės: Subsidiarumo stebėsenos tinklas ir jo ekspertų grupė

Subsidiarumo stebėsenos tinklas (SST), įsteigtas 2007 m. ir 2012 m. pabaigoje jau turėjės 141 partnerį¹⁰, tapo patikima priemone. Tinklo sudėtis ir atstovų skaičius 2012 m. vėl padidėjo: pirmiausia prisijungė daug regioninių parlamentų (Vokietijos Saksonijos-Anhalto žemės parlamentas ir Hamburgo parlamentai, Kanarų salų Ispanijos regioninė asamblėja ir Italijos regioninių parlamentų pirmininkų konferencija), be to, suaktyvėjo Nyderlandų savivaldybių dalyvavimas per jų asociaciją (VNG). Šiuo metu tinkle dalyvauja vienos ir regionų valdžios institucijos ir jų asociacijos iš visos ES, išskyrus Estiją. Tinklas padeda RK vykdyti visą subsidiarumo stebėsenos veiklą, teikdamas kokybišką informaciją RK pranešėjams ir nariams subsidiarumo klausimu, kad RK nuomonėse būtų pateikti tikslūs subsidiarumo vertinimai.

Nors „Subsidiarumo informacinis biuletenis“ pasirodo du kartus per metus ir partneriai gali rengti susitikimus ištisus metus, tinklas iš esmės veikia per savo tinklalapį, kuriame yra atskira skiltis, skirta įstatymų leidžiamają galią turintiems regionams, ypač atsižvelgiant į išankstinio įspėjimo sistemą REGPEX. SST partnerių konsultacijos (nepaisant to, ar jos būtų viešos, t. y. spontaniški partnerių indėliai, ar tikslinės, t. y. pranešėjo prašymu) išlieka pagrindine darbo priemone, padedančia RK pranešėjams rengti nuomonės projektus. Konsultacijos dėl poveikio vertinimų ankstyvajame teisėkūros etape yra dar vienas bendradarbiavimo su Europos Komisija būdas, padendantis įvertinti tam tikrų Komisijos pasiūlymų poveikį vienos ir regionų valdžios institucijoms ir užkirsti kelią vėliau galinčioms kilti subsidiarumo problemoms. Konsultacijas papildo veiksmų planas, kuriuo remiantis gali būti sudarytos nuo penkių iki dešimties partnerių turinčios darbo grupės. Tai vienas iš būdų kokybiškiai ir nuodugniai peržiūrėti kai kurias politikos sritis.

Kalbant apie priemones, svarbiausia patikslintos strategijos naujovė – vienos ir regionų subsidiarumo ekspertų grupės, talkinančios Subsidiarumo iniciatyvinei grupei ir teikiančios bendro pobūdžio pagalbą Regionų komitetui, sudarymas. Ekspertų grupė turėtų padėti rengti metinę subsidiarumo darbo programą ir prieikus talkinti Regionų komiteto pranešėjams.

3. Praktinis strategijos įgyvendinimas: išankstinė stebėsena, tvirtesnis prioritetu nustatymas, glaudesnis darbas su regioniniais parlamentais ir vyriausybėmis

2012 m. gegužės mėn. priimta patikslinta strategija buvo įgyvendinta tais pačiais metais, daugiausia dėmesio skiriant toliau aprašytiems aspektams.

3.1 Subsidiarumo iniciatyvinės grupės ir Subsidiarumo ekspertų grupės sudarymas

Subsidiarumo iniciatyvinė grupė buvo sudaryta 2012 m. rugsėjo mėn. Joje dalyvauja po vieną narį iš kiekvienos frakcijos: Jean-François Istasse (BE / ESP), Mark Hendrickx (BE / EA), Graham Tope (UK / LDAE) ir Michael Schneider (DE / ELP), kuris yra Subsidiarumo stebėsenos tinklo pirmininkas

10

Išsamų partnerių sąrašą 2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis galima rasti 1 priede.

ir koordinatorius. Pirmas grupės posėdis vyko 2012 m. lapkričio 30 d., tačiau dirbtį grupė pradėjo dar rugsėjo mėn., kai tik buvo paskirti Subsidiarumo ekspertų grupės 16 narių.

Subsidiarumo ekspertų grupės 16 vienos ir regionų subsidiarumo ekspertų pirmą kartą susirinko 2012 m. spalio 25 d. Buvo siekiama iš ką tik Europos Komisijos paskelbtoje 2013 m. darbo programoje išvardytų iniciatyvų atrinkti tas, kurios pirmausia turėtų būti įvertintos subsidiarumo požiūriu. Po to, kai Komisijos pareigūnai pristatė darbo programą, įvyko debatai, padėjė ekspertų grupei nustatyti nemažai iniciatyvų, atrinktų remiantis visais šiais trimis kriterijais: iniciatyvos turėtų 1) būti politiskai svarbios vienos ir regionų valdžios institucijoms, 2) būti susijusios su vienos ir regionų valdžios institucijų kompetencija ir 3) turėti galimą subsidiarumo matmenį.

3.2 2013 m. RK subsidiarumo darbo programas parengiamasis darbas

Ekspertų grupės parengtas sąrašas buvo svarbus pagrindas, kuriuo remdamasi Subsidiarumo iniciatyvinė grupė parengė RK subsidiarumo darbo programą, kurią 2013 m. sausio 30 d. priėmė Biuras. RK subsidiarumo stebėsenos veikla 2013 m. bus nukreipta į penkis atrinktus prioritetus¹¹. Tačiau reikia pabrėžti, kad lankstumas yra labai svarbus ir prioritetus galima keisti ištisus metus atsižvelgiant į institucijų tvarkaraštį arba tikrajį iniciatyvų turinį, kuris atrenkant šias prioritetines sritis dar nebuvo iki galo žinomas.

3.3 REGPEX – regioninių parlamentų sąveikos priemonė

REGPEX yra dabartinio Subsidiarumo stebėsenos tinklo potinklis, kuriuo gali naudotis įstatymų leidžiamają galią turinčių regionų parlamentai ir vyriausybės. Jis buvo sukurtas siekiant padėti šiemis regionams dalyvauti ES teisés aktų subsidiarumo stebėsenoje, pirmausia dalyvauti išankstinio įspėjimo sistemoje, sukurtoje priėmus Lisabonos sutartį, ir teikti konsultacijas nacionaliniams parlamentams. REGPEX buvo įsteigtas 2012 m. vasario mėn. Jis atspindi IPEX¹² (Tarpparlamentinė ES informacijos mainų sistema) ir yra susijęs su ja; ši sistema skirta nacionaliniams parlamentams.

3.3.1 Pagrindinės funkcijos

REGPEX suteikia galimybę naudotis paieškos sistema, susiejančia ES iniciatyvas su regioninių parlamentų ir vyriausybių atlikta šių iniciatyvų analize. Be to, REGPEX suteikia tiesioginę prieigą prie atitinkamų informacijos šaltinių, padedančių rengti subsidiarumo analizę, pavyzdžiui, Europos Komisijos atliekamų poveikio vertinimų. Tai priemonė subsidiarumo stebėsenos prioritetams atrinkti. „Išankstinio įspėjimo dokumentai“ – tai bendro pobūdžio informacija apie atrinktas iniciatyvas. Regioniniai parlamentai ir vyriausybės raginami dalytis informacija apie savo pozicijas ir tokią informaciją skelbti per aštuonias savaites trunkančią išankstinio įspėjimo etapą. Toks dokumentas buvo

¹¹ EK 2013 m. darbo programoje numatytos keturios iniciatyvos (e. sąskaitos viešuosiuose pirkimuose, „mėlynoji juosta“, juosianti bendrąjį jūrų transporto rinką, atliekų srities politikos ir teisés aktų peržiūra, klimato ir energetikos poveikio aplinkai vertinimo sistemos, sudarančios sąlygas saugiai ir patikimai netradicinei anglavandenilio gavybai) ir taip pat „Judumas mieste“.

¹² www.ipex.eu

pateiktas 2012 m. dėl viešujų pirkimų ir koncesijų direktyvų projekto (COM(2011) 895, 896 ir 897). Jį gavus, regioninių parlamentų ir vyriausybės pateikta informacija buvo išanalizuota, apibendrinta ataskaitos analizeje ir nusiusta RK pranešėjui.

3.3.2 Nuo duomenų bazės iki tinklo

REGPEX yra ir ES regionų tarpusavio koordinavimo platforma. 2012 m. pabaigoje joje dalyvavo 39 parlamentai ir 28 vyriausybės iš 74 įstatymų leidžiamąją galą turinčių ES regionų. Netrukus interneše bus galima rasti išsamią 74 regioninių parlamentų informaciją su atitinkamais kontaktiniais duomenimis. Ši informacija bus panaudota rengiant ES regionų žemėlapius. REGPEX regioninių korespondentų sistema bus išbandyta artimiausiu metu.

Regioniniai parlamentai ir Regioninių parlamentų sąveikos priemonės (REGPEX) vyriausybės partnerės pirmą kartą susirinko 2012 m. gruodžio 12 d., kuriame įvertinto, kaip veikia duomenų bazė, išklausė vartotojų pastabas ir aptarė raidos perspektyvas, dalyvaujant Europos Komisijos, Europos Parlamento, nacionalinių parlamentų ir IPEX atstovams. Susitikime nuskambėjo aiški mintis: REGPEX neturėtų būti laikoma tik technine duomenų baze. Regioniniai parlamentai ir vyriausybės nori būti išgirstos ES teisėkūros procese, o REGPEX yra laikoma akivaizdžiai naudinga priemonė šiam tikslui įgyvendinti, nes sudaro sėlygas greitai pasidalinti informacija ir suderinti veiksmus. Kitos ES institucijos taip pat palankiai įvertino šią platformą. Pirmiausia ji naudinga Europos Komisijai, kuri informaciją apie subsidiarumą gauna tiesiogiai iš regionų taip regionai perduoda vertingą informaciją, nors Sutartyse ir nėra jokio oficialaus teisinio pagrindo įtraukti juos į teisėkūros procesą. Todėl REGPEX gali tapti įdomiu ryšių centru. Jis taip pat gali praversti sklandžiau keistis tarpusavyje informacija nacionaliniams ir regioniniams parlamentams.

2013 m. RK toliau vystys šią priemonę ir ragins regioninius parlamentus ir vyriausybes per REGPEX keistis nuomonėmis ir skelbtis savo pozicijas.

3.4 Konsultacijos

2012 m. Subsidiarumo stebėsenos tinklo svetainėje toliau vyko konsultacijos. Tikslinės konsultacijos pradedamos RK pranešėjams prašant, o nuo 2012 m. gegužės mėn. jas gali iniciuoti ir Subsidiarumo iniciatyvinė grupė. 2012 m. vyko dvi tokio pobūdžio konsultacijos: dėl Europos infrastruktūros tinklų priemonės (COM (2011) 659) pranešėjo Ivan Žagar (SI / ELP) prašymu – nuo 2011 m. lapkričio 29 d. iki 2012 m. sausio 15 d., ir dėl Europos Komisijos komunikato „ES aplinkos priemonių teikiamas naudos užtikrinimas. Pasitikėjimo didinimas geriau informuojant ir sparčiau reaguojant“ (COM(2012) 95 final), rengiant nuomonę „Septintoji aplinkosaugos veiksmų programa – geresnis aplinkos apsaugos teisės aktų įgyvendinimas“ (pranešėja Nilgun Canver (UK / ESP)) – nuo 2012 m. gegužės 25 d. iki liepos 6 d.¹³

13

Paskelbtas konsultacijų ataskaitas rasite Subsidiarumo stebėsenos tinklo svetainėje www.cor.europa.eu/subsidiarity spustelėjus „Activities“, tada „Consultations“.

Be to, subsidiarumo analizes dėl bet kurio ES pasiūlymo gali teikti ir tinklo partneriai. Jos skelbiamas svetainėje ir, jeigu reikia, siunčiamos atitinkamam RK pranešėjui.

Pirmą kartą Subsidiarumo ekspertų grupės konsultacijos buvo surengtos 2012 m. pabaigoje. Konsultacijos nebuvvo skirtos jokiam konkrečiam ES pasiūlymui aptarti; jas surengti paprašė Franz Schausberger (AT / ELP), kuris buvo paskirtas pranešėju parengti nuomonę savo iniciatyva „Decentralizacijos Europos Sajungoje ir vietas bei regionų savivaldos įtvirtinimas formuojant ir įgyvendinant ES politiką“. Konsultacijos vyko nuo 2012 m. lapkričio 21 d. iki 2013 m. sausio 3 d.¹⁴

Galiausiai, RK bendradarbiavo su Europos Komisija rengiant 4-ojo geležinkelio dokumentų rinkinio poveikio vertinimą. Pirmiausia Europos Komisija pradėjo konsultacijas su vietas ir regionų valdžios institucijomis, pasinaudodama RK tinklais ir platformomis, įskaitant SST, ir antra, RK pats uždavė su šia sritimi susijusių klausimų vietas ir regionų valdžios institucijoms, į kuriuos buvo galima atsakyti nuo 2012 m. gegužės 11 d. iki 2012 m. birželio 21 d. Nepaisant to, kad konsultacijos pradėtos gana vėlai ir joms buvo skirta nedaug laiko, informaciją atsiuntė vienuolika valdžios institucijų iš septynių valstybių narių¹⁵. Visa informacija kartu su konsultacijų ataskaita buvo perduota Europos Komisijai.

3.5 Subsidiarumo stebėsenos tinklo veiksmų planas

Pratęsiant 4-ojoje konferencijoje subsidiarumo klausimais pradėtą darbą, 2009 m. buvo paskelbtas Subsidiarumo stebėsenos tinklo veiksmų planas. Planas paskatino vietas ir regionų valdžios institucijas nustatyti gerosios patirties pavyzdžius ir keistis jais įgyvendinant ES politikos tikslus pagal subsidiarumo principą, pirmiausia įtraukiant pilietinės visuomenės organizacijas. Jis papildo SST veiklą subsidiarumo principio taikymo konkrečiose ES politikos srityse analize, apimančia vienerių metų laikotarpį.

2012 m. tinklo veiksmų plane dėmesys buvo nukreiptas į naujają TEN-T politiką. Šios politikos srities analizei subsidiarumo ir daugiakopio valdymo požiūriu Geteborgo miestas ir Vestra Jotalando regionas įsteigė vietas ir regionų valdžios institucijų grupę. Pirmą kartą ši grupė susitiko 2011 m. gruodžio mėn.; o antrame susitikime, įvykusiam 2012 m. vasario mėn. pabaigoje, grupė pasikeitė nuomonėmis su RK COTER komisijos nariais Ivan Žagar (SI / ELP), Väino Halligmäki (LDAE / EE) ir Uno Silberg (EA / EE).

Darbo grupė parengė ataskaitą, įskaitant ir naujosios TEN-T politikos analizę subsidiarumo ir daugiakopio valdymo požiūriu; grupės nariai pateikė nemažai ir gerosios patirties pavyzdžių. Be to, parengta nemažai su politika susijusių išvadų, kurios skirtos pranešti, ką vietas ir regionų valdžios institucijos mano apie naujają TEN-T politiką ir jos poveikį. Keletas šių išvadų buvo pristatyti šiai temai skirtame praktiniame seminare subsidiarumo klausimais, vykusiam 2012 m. spalio 10 d. *Open Days* renginyje. Seminarui pirminkavavo Subsidiarumo stebėsenos tinklo koordinatorius Michael Schneider (ELP / DE), kalbėjo Ismail Ertug (Europos Parlamento narys, DE / ESP), Jean-

¹⁴ Ten pat.

¹⁵ Ten pat.

Eric Paquet (Europos judumo tinklo direktorius, Mobilumo ir transporto generalinis direktoratas), du šioje srityje dirbantys RK pranešėjai – Bernard Soulage (FR / ESP) ir Ivan Žagar (SI / ELP), Johan Nyhus (Geteborgo miesto vicemeras), Mimmi von Troil (Vestra Jotalando regiono tarybos narė) ir Anna Livieratou, atstovaujanti TEN-T vykdančiajai agentūrai.

Pirmą kartą tinklo veiksmų plane buvo numatytas tiesioginis keitimasis nuomonėmis su RK nariais, o grupės nariams suteikta galimybė glaudžiai dirbti su RK pranešėjais.

4. Subsidiarumas Regionų komiteto nuomonėse

2012 m. RK priėmė 71 nuomonę¹⁶. 70% šių nuomonių (49) buvo aiškiai paminėtas subsidiarumo principo taikymas, kaip reikalaujama pagal RK Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnio 2 dalį, ir 43% – išdėstyta aiški pozicija dėl iniciatyvos atitikimo šiam principui.

Beveik pusė nuomonių, kuriose nėra užsiminta apie subsidiarumą (22), buvo priimtos arba dėl ne teisėkūros iniciatyvų (komunikatų, žaliųjų knygų ar ataskaitų), arba dėl RK iniciatyvų (nuomonės savo iniciatyva) ir Europos Komisijos prašymu (perspektyvinės nuomonės); taigi dvi pastarosios nuomonių kategorijos nesiejamos su kokiui nors konkrečiu galutiniu dokumentu. Tačiau šešios nuomonės, kurios neatitiko Darbo tvarkos taisyklių 51 straipsnio 2 dalies, buvo priimtos dėl pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų teisės aktų tose politikos srityse, kur konsultuotis su RK būtina, t. y. dėl pasiūlymų, kurie atitinka oficialius kriterijus, kad RK galėtų pateikti teisminį ieškinį dėl teisės akto panaikinimo subsidiarumo principo pažeidimo pagrindu.

Reikia pabrėžti šias RK 2012 m. priimtas nuomones, kurios svarbios subsidiarumo požiūriu (kai kuriose jų abejojama, ar laikomasi subsidiarumo ir proporcingumo principų, arba netgi manoma, kad subsidiarumo principas buvo pažeistas): nuomonė savo iniciatyva „Daugiapakopio valdymo kultūros kūrimas Europoje. Regionų komiteto baltosios knygos stebėsena“ (CdR 273/2011); nuomonė dėl *Pasiūlymo dėl bendrojo reglamento, taikomo bendros strateginės programos fondams* (CdR 4/2012 fin); nuomonė dėl *Pasiūlymo dėl Europos regioninės plėtros fondo reglamento* (CdR 5/2012); nuomonė dėl *Pasiūlymo dėl reglamento dėl Europos socialinio fondo* (CdR 6/2012); nuomonė dėl *Europos infrastruktūros tinklų priemonės* (CdR 648/2012 fin); nuomonė dėl *Oro uostų srities dokumentų rinkinio* (CdR 649/2012); nuomonė dėl *Septintosios aplinkosaugos veiksmų programos – geresnis aplinkos apsaugas teisės aktų įgyvendinimas* (CdR 1119/2012); nuomonė dėl *Viešujų pirkimų dokumento rinkinio* (CdR 99/2012); nuomonė dėl *Duomenų apsaugos dokumentų rinkinio* (CdR 625/2012) ir nuomonė dėl *Darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje* (CdR 1185/2012)¹⁷.

2012 m. labai padaugėjo nuomonių dėl pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų teisės aktų (42) – nuo 2011 m. tebesitęsianti tendencija. Daugiau nei pusė nuomonių yra susijusios su iniciatyvomis pasidalijamosios kompetencijos politikos srityse, dėl kurių konsultacijos su RK yra

¹⁶ Žr. 2 priedą dėl 2012 m. sausio 1 d.–gruodžio 31 d. laikotarpio priimtų nuomonių apžvalgos.

¹⁷ Dėl išsamesnės informacijos apie kiekvieną šių RK nuomonių žr. 3 priedą.

būtinos. Be to, palyginti su 2011 m., kur kas dažniau RK nuomonėse buvo abejojama dėl atitinkies subsidiarumo principui arba pasiūlymų projektuose būdavo nuostatos, pažeidžiančios subsidiarumo principą.

Kaip ir anksčiau, subsidiarumas akivaizdžiai tampa atskaitos tašku rengiant nuomones. Tačiau, atsižvelgiant į naujas RK prerogatyvas ir atsakomybę, visose nuomonėse dėl pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų teisės aktų tose srityse, dėl kurių konsultuotis privaloma, turėtų būti pateiktas vertinimas, ar laikomasi subsidiarumo principo.

RK nuomonėse esančių nuorodų į subsidiarumą kokybė turėtų pagerėti dėl naujai įsteigtos Subsidiarumo iniciatyvinės grupės atliekamos stebėsenos; grupė gali atkreipti pranešėjų dėmesį į galimas spragas ir teikiti pakeitimus, kad plenarinėms sesijoms teikiamuose nuomoniu projektuose būtų toliau teikiamos išvados dėl subsidiarumo principo paisymo. Iniciatyvinės grupės nariai vieną kartą pasinaudojo šia teise ir pateikė nuomonės dėl Darbuotojų komandiravimo paslaugų teikimo sistemoje (*CdR 1185/2012*) pakeitimą, kuriam pranešėjas pritarė.

5. Išvados

Priėmus naują strategiją 2012 m. RK subsidiarumo stebėsena buvo vykdoma kur kas sparčiau. RK, remdamasis patikimomis stebėsenos priemonėmis, dar kartą patvirtino, kad laikosi kompleksinio požiūrio ir už subsidiarumo stebėseną atsako viso politikos rengimo ciklo metu. Jis sustiprino bendradarbiavimą su ES institucijomis, pirmiausia pagal Bendradarbiavimo protokolą su Europos Komisija, ir su kitomis institucijomis, dalyvaujančiomis ES iniciatyvų subsidiarumo patikrinimuose, pavyzdžiui, nacionaliniai ar regioniniai parlamentai. Komiteto nuomonėse vis dažniau pasitaiko išsamių atitinkies subsidiarumo principui vertinimų ir pateikiama siūlymų, kad teisėkūros procesas vyktų sklandžiau.

2013 m. subsidiarumo darbo programa yra tik pirmasis struktūruotas bandymas vykdyti išankstinę ES iniciatyvų stebėseną. Subsidiarumo iniciatyvinei grupei vadovaujant ir Subsidiarumo ekspertų grupės vietas ir regionų subsidiarumo ekspertams padedant, RK galbūt galės prisiimti dar daugiau atsakomybės šioje srityje visų ES piliečių labui.

Reikia laiko, kad nauja valdymo struktūra ir naujos stebėsenos priemonės duotų rezultatų. 6-oji konferencija subsidiarumo tema 2013 m., kartu su Vokietijos Bundesrat Berlyne, bus puiki proga atliliki vertinimą ES, nacionalinio, regionų ir vienos lygmens institucijos bus pakviestos prisijungti vertinant subsidiarumo principo taikymą ir šio principo poveikį ES teisėkūrai priėmus Lisabonos sutartį.

Kitos konferencijos subsidiarumo tema organizavimas kartu su Bundesrat ir jos rūmuose yra aiškus signalas. Nacionaliniai parlamentai ir Regionų komitetas, Sutartimis pripažintas subsidiarumo principo sergėtojas, turėtų susivienyti, kad ES iniciatyvas įvertintų iš skirtingų perspektyvų. RK tvirtai įsipareigojės dirbtį šia kryptimi ir konferencijoje bus išanalizuoti būdai, kaip pasiekti šį tikslą.

Appendix 1

List of partners The CoR Subsidiarity Monitoring Network

141 partners at 31 December 2012

Parliaments or assemblies representing regions with legislative powers

Lower Austria State Parliament	Austria
Burgenland State Parliament	Austria
Carinthia State Parliament	Austria
Tyrol State Parliament	Austria
Vorarlberg State Parliament	Austria
Flemish Parliament	Belgium
Walloon Parliament	Belgium
Brussels-Capital Region Parliament	Belgium
French Community Parliament	Belgium
Åland Parliament	Finland
Bavarian State Parliament	Germany
Baden-Württemberg State Parliament	Germany
Hesse State Parliament	Germany
North Rhine-Westphalia State Parliament	Germany
Lower Saxony State Parliament	Germany
Saxony-Anhalt State Parliament	Germany
Schleswig-Holstein State Parliament	Germany
Thüringen State Parliament	Germany
Hamburg City Parliament	Germany
Emilia Romagna Regional Legislative Assembly	Italy
Marche Regional Legislative Assembly	Italy
Sardinia Regional Legislative Assembly	Italy
Tuscany Regional Legislative Assembly	Italy
Trento Autonomous Province Legislative Assembly	Italy
Friuli – Venezia Giulia Regional Assembly	Italy
Abruzzo Regional Assembly	Italy
Calabria Regional Assembly	Italy
Piedmont Regional Assembly	Italy
Azores Legislative Assembly	Portugal
Madeira Legislative Assembly	Portugal
Asturias Legislative Assembly	Spain

Basque Regional Parliament	Spain
Canary Islands Regional Assembly	Spain
Catalan Regional Parliament	Spain
Extremadura Regional Assembly	Spain
Galician Regional Parliament	Spain
Navarre Regional Parliament	Spain
Welsh National Assembly	United Kingdom
Northern Ireland Assembly (NIA)	United Kingdom

Governments or executives representing regions with legislative powers

Lower Austrian State Government	Austria
Vienna City Municipal Executive	Austria
Steiermark State Government	Austria
Vorarlberg State Government	Austria
Upper Austrian State Government	Austria
Flemish Government	Belgium
Bavarian State Government	Germany
Hesse State Government	Germany
Lower Saxony State Government	Germany
Saxony State Government	Germany
Rhineland-Palatinate State Government	Germany
Hamburg City Senate	Germany
Abruzzo Regional Government	Italy
Bolzano/Bozen – South Tyrol Provincial Government	Italy
Lombardy Regional Government	Italy
Piedmont Regional Government	Italy
Veneto Regional Government	Italy
Emilia Romagna Regional Government	Italy
Azores Regional Government	Portugal
Madeira Regional Government	Portugal
Basque Government	Spain
Canary Islands Government	Spain
Galicia Regional Government	Spain
Madrid Regional Government	Spain
Valencia Regional Government	Spain
Murcia Regional Government	Spain
Asturias Regional Government	Spain
Scottish Government	United Kingdom

Local or regional authorities without legislative powers

Sofia City	Bulgaria
Zlín City	Czech Republic
Auvergne Regional Council	France
Dunkirk Urban Community	France
Eure General Council	France
Augsburg City	Germany
Erlangen Municipality	Germany
Patras Municipality	Greece
Budapest City	Hungary
Alessandria Province	Italy
Radviliškis District Municipality	Lithuania
Flevoland Provincial Government	Netherlands
Twente Network City – (inc. municipalities of Almelo, Borne, Hengelo, Enschede and Oldenzaal)	Netherlands
Overijssel Province	Netherlands
Łódź City	Poland
Łódź Region Marshal's office	Poland
Wielkopolska Region Marshal's office	Poland
Pomeranian Regional Parliament	Poland
Masovian Region Marshal's office	Poland
Silesian Region Government	Poland
Tavira City	Portugal
Hunedoara City	Romania
Galați County Council	Romania
Košice Autonomous Region Government	Slovakia
Nitra Self Governing Region	Slovakia
Izola City	Slovenia
Barcelona Provincial Council	Spain
Ceuta Autonomous City	Spain
Madrid City	Spain
Gothenburg	Sweden
Västra Götaland County	Sweden
Skåne Regional Government	Sweden

Associations of regional and/or local authorities

Arco latino	European association
Assembly of European Regions	European association
Association of European Border Regions	European association
Conference of European Regional Legislative Assemblies (CALRE)	European association
Council of European Municipalities and Regions (CEMR)	European association
Eurocities	European association
REGLEG	European association
Austrian State Governors' Conference	Austria
Union of Cyprus Municipalities	Cyprus
Danish Regions	Denmark
Denmark Local Government	Denmark
Association of Finnish Local and Regional Authorities	Finland
Association of Mayors and Elected Representatives of Lozère	France
Conference of Atlantic Arc Cities	France
French Regions Association	France
German Association of Towns and Municipalities	Germany
German County Association	Germany
Association of Prefectoral Authorities of Greece (ENAE)	Greece
AICCRE - Italian Section of the Council of European Municipalities and Regions	Italy
Conference of the Presidents of the Italian Regional Parliaments	Italy
Union of Italian Provinces (UPI)	Italy
Latvian Association of Local and Regional Governments	Latvia
Lithuanian Association of Local Authorities	Lithuania
Association of the Provinces of the Netherlands (IPO)	Netherlands
Association of Netherlands Municipalities (VNG)	Netherlands
Association of Romanian Municipalities	Romania
Association of Romanian Cities	Romania
National Union of County Councils	Romania
Association of Municipalities of Aragon	Spain
Federation of Provinces and Municipalities of Extremadura	Spain
Association of Swedish Local and Regional Authorities (SALAR)	Sweden
Convention of Scottish Local Authorities (COSLA)	United Kingdom

CoR national delegations

Irish Delegation to the CoR	Ireland
Luxembourg Delegation to the CoR (Syvicol)	Luxembourg
Maltese Delegation to the CoR	Malta
Romanian Delegation to the CoR	Romania
United Kingdom Delegation to the CoR (LGA)	United Kingdom

National Parliaments

Austrian Federal Council (Bundesrat)	Austria
French Senate	France
Hellenic Parliament	Greece
Italian Senate	Italy
Portuguese Assembly of the Republic	Portugal

Appendix 2: Overview of opinions adopted between 1 January and 31 December 2012

CoR commission	Number of opinions adopted from 1 January 2012 to 31 December 2012	Number of opinions on legislative proposals	Number of opinions containing an explicit reference to subsidiarity (Rule 51(2))*	Number of opinions containing an assessment of compliance with subsidiarity principle	Related SMN consultation	Number of opinions adopted in a policy area of mandatory CoR consultation	
						Legislative proposals	Non- legislative initiatives
CIVEX	12	5	10	3	1	0	0
COTER	14	10	9	6	1	10	2
ECOS	13	9	8	5	3	2	1
EDUC	10	7	10	8	0	4	2
ENVE	12	4	9	7	3	4	7
NAT	9	6	3	2	0	2	1
BUDG	1	1	0	0	0	0	0
TOTAL	71	42	49	31	8	22	13

* Rule 51(2) of the Rules of Procedure of the CoR, which states that "Committee opinions shall contain an explicit reference to the application of the subsidiarity and proportionality principles", entered into force on 10 January 2010.

CIVEX
Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ¹⁸	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking
Own-initiative opinion CdR 273/2011 fin (CIVEX)	16 February 2012	Building a European culture of multilevel governance: follow-up to the Committee of the Regions' White Paper	No	No	No	N/A ¹⁹	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 274 final of 18 May 2011 COM(2011) 275 final of 18 May 2011 COM(2011) 276 final of 18 May 2011 CdR 197/2011 fin (CIVEX)	16 February 2012	Opinion on the Victims' Package	Yes	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality)
COM(2011) 455 final CdR 199/2011 fin (CIVEX)	15 February 2012	New European Agenda For Integration	No	No	Yes ²⁰	No	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making, multi-level governance)

¹⁸ During the legislative procedure.

¹⁹ The opinion is an assessment of multilevel governance in the EU, therefore the principle of subsidiarity is an overall concern and an assessment of compliance of the latter is not relevant.

²⁰ Although not technically taking place within the context of an impact assessment, the aim of this consultation was to provide the European Commission (DG HOME) with input from local and regional authorities with regard to the Second European Agenda on Integration, which was then being drafted. The report of the consultation together with all contributions received was transmitted to the European Commission via a letter from the CoR Secretary General on 25 May 2011. The results of the consultation were also used by Mr Kalogeropoulos (EL/EPP) in the preparation of his draft opinion.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ¹⁸	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking
COM(2011) 637 final of 13 October 2011 CdR 364/2011 fin (CIVEX)	16 February 2012	Increasing the impact of EU Development Policy: an Agenda for Change	No	No	No	No	Yes (better governance)
COM(2011) 666 final CdR 365/2011 fin (CIVEX)	3 May 2012	Opinion on The enlargement strategy and main challenges 2011-12 (Communication)	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, multi-level governance)
COM(2011) 735 final CdR 10/2012 fin (CIVEX)	3 May 2012	Opinion on Family reunification (Green Paper)	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality, multi-level governance)
COM(2011) 743 final CdR 9/2012 fin (CIVEX)	18 July 2012	Opinion on the Communication from the Commission on The Global Approach to Migration and Mobility	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 835 final CdR 11/2012 fin (CIVEX)	18 July 2012	Opinion on the Communication from the Commission on enhanced intra-EU solidarity in the field of asylum – An EU agenda for better responsibility-sharing and more mutual trust	No	No	No	Yes	Yes (subsidiarity, proportionality)
COM(2011) 749 final COM(2011) 750 COM(2011) 751 COM(2011) 752 COM(2011) 753 CdR 12/2012 fin (CIVEX)	18 July 2012	Opinion on EU financial instruments in Home Affairs	Yes	No	No	No	Yes (better law-making, multi-level governance)

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ¹⁸	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking
COM(2011) 758 COM(2011) 759 COM(2011) 884 CdR 13/2012 fin (CIVEX)	18 July 2012	Opinion on the EU financial instruments in Justice and Citizenship	Yes	No, except for Art. 168(4) (safety measures for public health)	No	Yes (compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making)
COM(2011) 837, 838, 839, 840, 842, 843, 844, 865 final CdR 732/2012 (CIVEX)	9 October 2012	Opinion on Global Europe: a new approach to financing EU external action	Yes	No	No	No	Yes (subsidiarity, better law-making, multi-level governance)
COM(2011)293, 308 final COM(2012) 85 final CdR 1269/2012 (CIVEX)	10 October 2012	Opinion on the Package on protection of the licit economy	Yes	No	No	Yes	Yes (subsidiarity)

COTER
Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²¹	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 610 final CdR 371/2011 (COTER)	15 February 2012	Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EC) No 1082/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 on a European grouping of territorial cooperation (EGTC) as regards the clarification, simplification and improvement of the establishment and implementation of such groupings	Yes	Yes	No	No	Yes (better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 615 final CdR 4/2012 (COTER)	3 May 2012	Opinion on the proposal for a Regulation on the funds covered by the Common Strategic Framework	Yes	Yes	No	Yes (non-compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 614 final CdR 5/2012 (COTER)	3 May 2012	Opinion on the proposal for a Regulation on the ERDF	Yes	Yes	No	Yes (calls on the European Commission to review the draft regulation, taking greater account of the principles of subsidiarity and proportionality)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making)

²¹

During the legislative procedure.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²¹	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 607 final CdR 6/2012 (COTER)	3 May 2012	Opinion on the proposal for a Regulation on the ESF	Yes	Yes	No	Yes (non-compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making)
COM(2011) 612 final CdR 7/2012 (COTER)	3 May 2012	Opinion on the proposal for a Regulation on the Cohesion Fund	Yes	Yes	No	No	Yes (subsidiarity, multi-level governance)
COM(2011) 650 final CdR 8/2012 (COTER)	3 May 2012	Opinion on Revising the TEN-T Legislative Framework	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality)
Outlook opinion CdR 650/2012 (COTER)	19 July 2012	Opinion on Future cities: environmentally and socially sustainable cities	No	No	No	No	Yes (multi-level governance)
COM(2011) 611 final – 2011/0273 (COD) CdR 647/2012 (COTER)	19 July 2012	Opinion on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on specific provisions for the support from the European Regional Development Fund to the European territorial cooperation goal	Yes	Yes	No	No	Yes (better law-making)

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²¹	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM (2011) 665 and COM (2011) 659 CdR 648/2012 (COTER)	19 July 2012	Opinion on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing the Connecting Europe Facility	Yes	Yes	Yes (targeted consultation from 29 November 2011 to 15 January 2012, mentioned in the opinion)	Yes (compliance)	Yes (subsidiarity)
COM(2011) 823 final COM(2011) 828 final COM(2011) 824 final COM(2011) 827 final CdR 649/2012 (COTER)	19 July 2012	Opinion on the Airport Package	Yes	Yes	No	Yes (non-compliance)	No
COM(2012) 128 final CdR 1272/2012 (COTER)	10 October 2012	Opinion on the Revised EU strategy for the Baltic sea region	No	Yes	No	No	Yes (multi-level governance)
SWD(2012) 106 final CdR 1683/2012 (COTER)	29 November 2012	Opinion on the Code of Conduct on Partnership	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality, multi-level governance)

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²¹	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
CdR 1684/2012 (COTER)	29 November 2012	Opinion on Community led local development	No	Yes ²²	No	No	Yes (subsidiarity)
COM(2012) 496 final CdR 2027/2012 (COTER)	29 November 2012	Opinion on a Common strategic framework	Yes	Yes	No (consultation of the Europe 2020 Platform)	No	Yes (proportionality, multi-level governance)

²²

As far as economic, social and territorial cohesion are concerned; will depend on each legal basis of possibly forthcoming legislative proposals.

ECOS
Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²³	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
Own-initiative opinion COM(2011) 594 final CdR 332/2011 (ECOS)	15 February 2012	A common system of financial transaction tax and amending Directive 2008/7/EC	Yes	No	No	Yes (compliance)	No
Referral letter from the Commission of 28 October 2011 Outlook Opinion CdR 333/2011 (ECOS)	15 February 2012	Child Poverty	No	Yes	No	No	No
Outlook Opinion CdR 56/2012 (ECOS)	4 May 2012	Opinion on Active Ageing: Innovation – Smart Health – Better Lives	No	No	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality, multi-level governance)
COM(2011) 609 final CdR 335/2011 (ECOS)	3 May 2012	Opinion on EU Programme for social change and innovation	Yes	Yes	No	No	No

²³

During the legislative procedure.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²³	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
Outlook Opinion Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on <i>the European Globalisation Adjustment Fund for the period 2014-2020</i> COM(2011) 608 final CdR 334/2011 (ECOS)	3 May 2012	Opinion on European Globalisation Adjustment Fund for the period 2014-2020	Yes	Yes	No	No	Yes (multi-level governance)
COM(2011) 685 final COM(2011) 684 final COM(2011) 683 final COM(2011) 681 final CdR 14/2012 (ECOS)	19 July 2012	Opinion on the responsible businesses package	Yes	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making, administrative burdens)
COM(2011) 897 final CdR 100/2012 (ECOS)	19 July 2012	Opinion on the award of concessions contracts	Yes	No	Yes (first Early Warning System consultation through REGPEX)	No	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making)
COM(2011) 834 final CdR 98/2012 (ECOS)	9 October 2012	Opinion on the Programme for the competitiveness of enterprises and small and medium-sized enterprises (2014-2020)	Yes	No	No	No	No

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²³	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2012) 55 final CdR 747/2012 (ECOS)	10 October 2012	Opinion on the White paper – an agenda for adequate, safe and sustainable pensions	No	No	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality)
COM(2011) 895 & 892 final CdR 99/2012 (ECOS)	9 October 2012	Opinion on the Public Procurement Package	Yes	No	Yes (first Early Warning System consultation through REGPEX)	Yes (non-compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making, administrative burdens)
COM(2012) 209 final CdR 1528/2012 (ECOS)	29 November 2012	Opinion on EU State Aid Modernisation (SAM)	No	No	No	No	Yes (better law-making)
COM(2012) 131 final COM(2012) 130 final CdR 1185/2012 (ECOS)	29 November 2012	Opinion on the posting of workers in the framework of the provision of services	Yes	No ²⁴	Yes ²⁵	Yes (non-compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality)
COM(2012) 35 final CdR 1364/2012 (ECOS)	29 November 2012	Opinion on the Statute for a European Foundation (FE)	Yes	No	No (however, publication of positions on REGPEX)	No	Yes (subsidiarity, better law-making)

²⁴ Following the legal basis chosen by the Commission (Art. 352 TFEU).

²⁵ Letter of 9 July 2012 from the rapporteur to SMN members asking them to respond to a number of questions.

EDUC
Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²⁶	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
Own initiative opinion CdR 191/2011 (EDUC)	15 February 2012	The future of the European capital of culture	No	Yes	No	No	Yes (subsidiarity)
COM(2011) 567 final CdR 290/2011 (EDUC)	16 February 2012	Modernisation of higher education	No	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality)
COM(2011) 788 final CdR 400/2011 (EDUC)	4 May 2012	Opinion on Erasmus for all – Proposal for a Regulation	Yes	Yes	No	No	Yes (subsidiarity, better law-making)
COM(2011) 657 final CdR 399/2011 (EDUC)	4 May 2012	Opinion on Trans-European telecom networks – Proposal for a Regulation	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality)
COM(2011) 785 final CdR 401/2011 (EDUC)	19 July 2012	Opinion on the Creative Europe Programme	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, better law-making)

²⁶

During the legislative procedure.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²⁶	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 809 final CdR 402/2011 (EDUC)	19 July 2012	Opinion on Horizon 2020 (The Framework Programme for Research and Innovation)	Yes	No	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality, better law-making))
COM(2012) 9, 10, 11 final CdR 625/2012 (EDUC)	10 October 2012	Opinion on the Data Protection package	Yes	No	No, however publication of positions of Regional Parliaments on REGPEX	Yes (non-compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality)
COM(2011) 877 & 882 final CdR 626/2012 (EDUC)	10 October 2012	Opinion on the Review of the directive on re-use of public sector information and open data	Yes	No	No, however publication of positions of Regional Parliaments on REGPEX	Yes (compliance)	Yes (subsidiarity, proportionality, multi-level governance)
COM(2012) 60 final CdR 1112/2012 (EDUC)	30 November 2012	Opinion on Innovating for Sustainable Growth: A Bioeconomy for Europe	No	No ²⁷	No	Yes (compliance)	Yes (multi-level governance)

²⁷

As far as research/innovation, agriculture, competitiveness of industry are concerned. Mandatory consultation for environment; will depend on each legal basis of possibly forthcoming legislative proposals.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory²⁶	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2012) 407 final CdR 2077/2012 (EDUC)	30 November 2012	Opinion on the Proposal for a Decision establishing a Union action for the European Capitals of Culture for the years 2020 to 2033	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	No

ENVE
Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²⁸	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 321 final CdR 190/2011 (ENVE)	16 February 2012	Report from the Commission to the European Parliament and the Council on the implementation of the Environmental Noise Directive in accordance with Article 11 of Directive 2002/49/EC	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality, multi-level governance)
Referral by the Danish Presidency of 12 January 2012 CdR 85/2012 (ENVE)	4 May 2012	Opinion on Energy efficiency in cities and regions incl. a focus on the differences between rural districts and cities	No	Yes	No	No	No

²⁸

During the legislative procedure.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory²⁸	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
Letter from the European Commission vice-president of 19 July 2011 CdR 329/2011 (ENVE)	3 May 2012	Outlook opinion on Review of EU Air Quality and Emissions Policy	N/A (not yet, the legislative proposals are still to come)	Yes	Yes (targeted consultation from 18 October to 2 December 2011, mentioned in the opinion)	No	Yes (multi-level governance)
COM(2011) 874 final – 2011/0428 COD CdR 86/2012 (ENVE)	19 July 2012	Opinion on the establishment of the Programme for the Environment and Climate Action (LIFE)	Yes	Yes	Yes (in the framework of an impact assessment consultation during the pre-legislative phase in 2011)	Yes	Yes (proportionality, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 658 final - 2011/0300 (COD) CdR 20/2012 (ENVE)	19 July 2012	Opinion on the Proposal for a Regulation on Guidelines for trans-European energy infrastructure and repealing Decision No 1364/2006/EC	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	No

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ²⁸	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 789 final CdR 87/2012 (ENVE)	19 July 2012	Opinion on the Proposal for a Regulation on a mechanism for monitoring and reporting greenhouse gas emissions and for reporting other information at national and Union level relevant to climate change	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 885 final – CdR 88/2012 (ENVE)	10 October 2012	Opinion on the Energy Roadmap 2050	No	Yes ²⁹	No	No	Yes (better law-making, multi-level governance)
Own-initiative opinion CdR 89/2012 (ENVE)	10 October 2012	Opinion on Regional-specific approaches to climate change in the EU based on the example of mountainous regions	No	Yes ³⁰	No	No	Yes (subsidiarity)

²⁹

As far as energy- or environment-related issues are concerned – will depend on each legal base of possibly forthcoming legislative proposals.

³⁰

As far as energy- or environment-related issues are concerned – will depend on each legal base of possibly forthcoming legislative proposals.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory²⁸	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
Presidency referral CdR 1751/2012 (ENVE)	10 October 2012	Opinion on Adaptation to climate change and regional responses: the case of coastal regions	No	Yes ³¹	No	Yes (compliance)	Yes (proportionality, multi-level governance)
COM(2012) 95 final CdR 1119/2012 (ENVE)	30 November 2012	Opinion "Towards a 7 th Environment Action Programme: Better implementation of EU environment law"	No	Yes	Yes (targeted consultation of the SMN which ran from 25 May to 6 July 2012)	Yes	Yes (subsidiarity, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 876 final – 2011/0429 (COD) CdR 1120/2012 (ENVE)	30 November 2012	Opinion on priority substances in the field of water policy	Yes	Yes	No (however, publication of positions on REGPEX)	Yes (compliance)	Yes (proportionality)
COM(2012) 46 final CdR 1121/2012 (ENVE)	30 November 2012	Opinion on The implementation of the Soil Thematic Strategy and ongoing activities	No	Yes	No	Yes	Yes (subsidiarity, proportionality, better regulation, administrative burdens)

³¹

As far as energy- or environment-related issues are concerned – will depend on each legal base of possibly forthcoming legislative proposals.

NAT

Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ³²	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 709 final CdR 67/2012 (NAT)	4 May 2012	Opinion on the proposal for a regulation on "Health for Growth, the third multi-annual programme of EU action in the field of health for the period 2014-2020	Yes	Yes	No	Yes (compliance)	Yes (better law-making, administrative burdens)
COM(2011) 707 final CdR 66/2012 (NAT)	4 May 2012	Opinion on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on a consumer programme 2014-2020	Yes	No	No	No	Yes (better law-making)

³²

During the legislative procedure.

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ³²	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 625 final/2, COM(2011) 626 final/2, COM(2011) 627 final/2, COM(2011) 628 final/2, COM(2011) 629 final, COM(2011) 630 final, COM(2011) 631 final CdR 65/2012 (NAT)	4 May 2012	Opinion on the proposals on the reform of the Common Agricultural Policy and the Rural Development Policy after 2013	Yes	No	No	Yes	Yes (subsidiarity, better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 416 final - COM(2011) 417 final - COM(2011) 418 final - COM(2011) 424 final - COM(2011) 425 final CdR 239/2011 (NAT)	4 May 2012	Opinion on the Proposals on the reform of the common fisheries policy	Yes	No	No	No	Yes (proportionality, good governance)

Opinion reference #	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ³²	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion?	Other mention of subsidiarity / proportionality / better lawmaking?
COM(2011) 934 final CdR 740/2012 (NAT)	19 July 2012	Opinion on Union Civil Protection Mechanism	Yes	No	No	No	Yes (better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 804 final CdR 34/2012 (NAT)	9 October 2012	Opinion on the European Maritime and Fisheries Fund (EMFF)	Yes	Yes	No	No	Yes (better law-making, multi-level governance)
COM(2011) 782 final CdR 741/2012 (NAT)	9 October 2012	Opinion on Developing a maritime strategy for the Atlantic Ocean area	No	Yes ³³	No	No	Yes (multi-level governance)
COM(2012) 79 final CdR 1749/2012 (NAT)	30 November 2012	Opinion on the European Innovation Partnership: Agricultural Productivity and Sustainability	No	No	No	No	Yes (multi-level governance)
COM(2012) 225 final CdR 1750/2012 (NAT)	29 November 2012	Opinion on A European Consumer Agenda – boosting confidence and growth	No	No	No	No	Yes (subsidiarity, proportionality)

³³

As far as territorial cohesion is concerned – will depend on each legal base of possibly forthcoming legislative proposals.

BUDG
Overview of opinions adopted between 1 January 2012 and 31 December 2012

Opinion reference	Date	Title	Legislative proposal?	Policy field within which consultation of the CoR is mandatory ³⁴	SMN consultation	Assessment of compliance with subsidiarity principle in the opinion	Other reference to subsidiarity / proportionality / better lawmaking in the opinion
COM(2012) 42 final COM(2012) 388 final CdR 1777/2012 (BUDG)	9 October 2012	Opinion on The new multiannual financial framework post-2013	Yes	No	No	No	Yes (better law-making)

³⁴

During the legislative procedure.

Appendix 3

KEY OPINIONS ADOPTED IN 2012 WITH REGARD TO SUBSIDIARITY AND PROPORTIONALITY

- 1. Own-initiative opinion: Building a European culture of multilevel governance: follow-up to the Committee of the Regions' White Paper**
(CdR 273/2011, adopted on 15 February 2012)

This opinion confirmed the CoR's political commitment expressed in its White Paper on Multilevel Governance adopted on 17 June 2009³⁵ and highlighted a number of political principles and directions to ensure that its project for Building Europe in partnership is achieved.

It particularly developed the concept of multilevel governance as "*based on coordinated action by the EU, the Member States and regional and local authorities according to the principles of subsidiarity and proportionality and in partnership, taking the form of operational and institutionalised cooperation in the drawing-up and implementation of the European Union's policies*". Furthermore, it stressed the link between multilevel governance and subsidiarity, the latter relating to the remits of the various tiers of government and the former focusing on their interaction.

In the opinion, the CoR pointed out that it has taken the initiative of creating a Multilevel Governance Scoreboard at European Union level which will help to measure annually to what extent the main principles and mechanisms of this type of governance have been taken into account in the European Union's political cycle. Also, the CoR has undertaken to draw up its European Union Charter for Multilevel Governance, which will seek to incorporate a shared understanding of European governance into the European Union's core values and should lead to greater participation by local and regional authorities in the exercise of European democracy.

- 2. Opinion on the proposal for a Regulation on the funds covered by the Common Strategic Framework**
(COM(2011) 615 final, CdR 4/2012, adopted on 3 May 2012)

In the opinion, the CoR welcomed the fact that "*the ESF will remain in the sphere of cohesion policy as a key instrument for jobs, for improving people's skills and for social inclusion*" but insisted "*however that in accordance with the subsidiarity principle regional and competent local authorities should be responsible for choosing investment priorities and distributing the Structural Funds between the ERDF and the ESF*".

³⁵

CoR White Paper on Multilevel Governance, CdR 89/2009 fin.

One of the amendments to the Commission's proposal thus specified that "*[i]n accordance with the subsidiarity principle, the managing authorities shall autonomously choose the thematic objectives and investment priorities on which overall EU support shall be concentrated.*" In the reason for the amendment it is explained that although the CoR endorses the principle of concentrating the bulk of resources on a limited number of thematic objectives/investment priorities it considers that "*the choice of objectives and priorities should be left to the managing authorities which will adapt the goals of the Europe 2020 strategy and the Common Strategic Framework to local conditions.*"

In the opinion, the CoR furthermore "*reject[ed] the proposed accreditation of management and control authorities. The implementation of cohesion policy by the Member States is in line with the subsidiarity principle in the EU. Accreditation of state authorities by other state authorities has no basis in administrative law in some Member States and interferes in the organisational sovereignty of Member States.*"

3. Opinion on the proposal for a Regulation on the ERDF

(COM(2011) 614 final, CdR 5/2012, adopted on 3 May 2012)

The opinion stated the CoR's view that "*the European Commission's draft regulation overly restrict[ed] the ERDF's scope for funding and [did] not allow Member States and regions the necessary room for manoeuvre in terms of regional and structural policy to meet the goals of the treaty and the Europe 2020 strategy with tailor-made territorial measures*" and that "*[i]t restrict[ed] the scope for using the ERDF to support the introduction of integrated territorial development strategies which take account of the respective territorial strengths and needs and in so doing make a major contribution to boosting economic growth and employment*".

More generally, the opinion called for greater account to be taken of the principles of subsidiarity and proportionality in the negotiations so that ERDF support "*does not become centralised, overregulated and highly bureaucratic*". It called on the European Commission to review the draft regulation accordingly in consultation with the Council and the European Parliament.

4. Opinion on the proposal for a Regulation on the ESF

(COM(2011) 607 final, CdR 6/2012, adopted on 3 May 2012)

In the opinion, the CoR raised concerns regarding a number of points in the Commission proposal, such as for instance those relating to thematic concentration, "*because they will limit scope to tailor ESF support to the needs and particularities of individual regions, which raise issues of conflict with the subsidiarity and proportionality principles*".

The CoR then recalled that "*the Commission is bound under the Treaties to respect the subsidiarity principle and that this is a matter of particular interest to the CoR, since Article 2 of the Protocol on the application of the principles of subsidiarity and proportionality stipulates*

that consultations conducted during the process of enacting legislation should 'take into account the regional and local dimension of the action envisaged'; furthermore, Article 5 of the same protocol specifies that justification must be provided for Commission proposals. Since the present proposal simply invokes in the usual general and vague terms the need for ESF interventions to be effective, it can hardly be said to meet this specification'.

Furthermore, the CoR found that the proposal was not in compliance with the principle of subsidiarity as regards the chosen method and procedure for pursuing the aim of thematic concentration: "*while welcoming the aim of thematic concentration, is against the Commission's chosen method and procedure for pursuing this goal, as set out in Article 4(3) of the proposal for a Regulation: prescribing very high rates of concentration for allocations to each operational programme, ranging from 80% to 60% depending on the category of region, in up to four of the total 18 investment priorities, is incompatible with the principles of subsidiarity and proportionality, as this may not prove adequate to cover the particular needs and priorities of each region*".

5. Opinions on the Revision of the TEN-T Guidelines and Connecting Europe Facility
(COM(2011) 650, COM (2011) 665 and COM (2011) 659; CdR 8/2012 and CdR 648/2012, respectively adopted on 3 May and 19 July 2012)

In 2012, the Action Plan of the Subsidiarity Monitoring Network focused on these two opinions, allowing for the first time direct exchange between CoR rapporteurs and members of the Network. Moreover, a targeted SMN consultation on the Connecting Europe Facility took place at the beginning of the year. Finally, the Thematic Subsidiarity Workshop held during the Open Days 2012 was attended by Mr Soulage (FR/PES) and Mr Zagar (SL/EPP), both CoR rapporteurs for the above mentioned opinions. The CoR has expressed its support to these two initiatives and has recalled the importance of involving local and regional authorities in all phases of the different procedures.

6. Opinion on the Airport Package
(COM(2011) 823 final, COM(2011) 828 final, COM(2011) 824 final, COM(2011) 827 final, CdR 649/2012, adopted on 19 July 2012)

In the opinion, the CoR found that several points of the Commission's proposal were in breach with the principle of subsidiarity.

The CoR agreed "*that in line with the Balanced Approach, the most cost-efficient measure should be chosen in order to achieve noise abatement objectives but considers that the proposed right of scrutiny for the Commission exceeds its powers according to the principle of subsidiarity. Operating restrictions must be imposed by regional authorities with due regard to the local situation and to local specifics. An additional right of scrutiny for the Commission is neither necessary nor proportionate*".

Consequently, the CoR deleted Article 10 on operating restrictions from the Commission's proposal considering that, "*as currently worded, [the relevant provision] could call regional mediation agreements into question. These agreements between airports, the relevant region and citizens are often reached after years of difficult and exhausting negotiations. The German Bundesrat, Austrian Bundesrat, French Senate and Dutch First Chamber concluded that the Commission's right of scrutiny under Article 10 is in breach of the European Union's principle of subsidiarity.*"

Furthermore, the CoR considered that "*the proposed right of the European Commission to designate individual 'network airports', whereby it can require Member States to treat individual airports distinctly and separately, exceeds its powers according to the principle of subsidiarity.*"

7. Opinion "Towards a 7th Environment Action Programme (EAP) – better implementation of EU environment law"

(COM(2012) 95 - Improving the delivery of benefits of EU environment measures: Building confidence through better knowledge and responsiveness (COM), CdR 1119/2012, adopted on 30 November 2012)

The rapporteur of this opinion, Ms Canver (UK/PES), was able to use the outcome of a targeted consultation of the SMN which ran from 25 May to 6 July 2012. In its opinion, the CoR noted that the Commission makes no assessment of the various options set out in its communication (COM(2012) 95), in terms of their compatibility with the principle of subsidiarity. Furthermore, the CoR considered that the options presented in the communication are "*insufficiently well-developed for the CoR to form a definitive view, with much depending on whether (and how) the European Commission decides to take some of these forward.*"

With this reservation, the opinion referred to the consultation of the SMN, noting that the contributions "*generally indicate that the options in the Communication, when fully formulated, are unlikely to constitute a significant breach of subsidiarity*" and highlighted "*however, that whereas there is support for an upgrade of the existing framework for inspections, there may be some resistance in the SMN to this being made binding and to the creation of an EU inspection body. Similarly, whereas there is support for criteria for handling of complaints by Member States, some SMN members may prefer for these to be non-binding recommendations. There appears to be an acceptance that the EU should define the conditions for efficient and effective access to national courts on EU environment law.*"

8. Opinion on the Public Procurement Package and Opinion on the award of concessions contracts

(COM(2011) 895 and 896 final, CdR 99/2012, adopted on 9 October 2012; and COM(2011) 897 final, CdR100/2012, adopted on 19 July 2012)

The two opinions benefited from the first coordinated exercise organised by the CoR with regional parliaments and governments through REGPEX. Partners were invited to share their

positions during the early warning phase, from 11 January to 8 March 2012. A report, analysing and summarising the contributions of twelve SMN partners and referring to reasoned opinions adopted by national parliaments during the same period, was drawn up and forwarded to the two CoR rapporteurs appointed on this legislative package, Mr Kool (NL/PES) for concessions and Ms Segersten-Larsson (SV/EPP) on public procurement.

Eventually, the opinion on concessions made a general statement to the effect that the proposal "*must show due regard for the subsidiarity principle: local and regional authorities should remain free to choose whether they will carry out works and services themselves or outsource them to third parties*". The opinion on public procurement went further in expressing concern. It pointed out that "*the proposal contravenes the Member States' right to organise their own administration and is in breach of the subsidiarity principle*".

9. Opinion on the Data Protection package

(COM(2012) 9, 10, 11 final, CdR 625/2012, adopted on 10 October 2012)

The opinion acknowledged that "*insofar as it concerns the private sector, there is good reason to try to fully harmonise parts of European data protection law by replacing it with a regulation*". However, it noted that the package of the General Data Protection Regulation and the Directive relating to the police and justice attracted objections concerning its compliance with the principles of subsidiarity and proportionality. Indeed, a number of regional parliaments and governments have expressed concerns.

The opinion questioned the choice of instrument for the General Data Protection Regulation, i.e. a rather abstract regulation giving the Commission some power for delegated acts, including in essential matters. It considered that processing by public authorities of personal data and the sphere of employment law should continue to be governed by a directive. Furthermore, it also expressed doubts as to "*whether regulation of exclusively national-level data processing by way of a proposal for a directive relating to the police and justice falls within the legislative competence of the European Union or complies with the principles of subsidiarity and proportionality*".

10. Opinion on the posting of workers in the framework of the provision of services

(COM(2012) 131 final; COM(2012) 130 final; CdR1185/2012, adopted on 29 November 2012)

This opinion was adopted after the Proposal for a Council Regulation on the exercise of the right to take collective action within the context of the freedom of establishment and the freedom to provide services ("Monti II") was withdrawn by the Commission as a result of the activation of the "Yellow card" procedure by national parliaments. However, the CoR stated in the opinion that it shared the view that the right to strike is clearly excluded of the scope of EU legislation and that the proposal lacked a legal basis in this area.

Moreover, the opinion stressed that "*if the Commission had maintained its proposal for a regulation, in the light of reasoned opinions adopted by national parliaments as well as positions expressed at regional level through the CoR, the latter could have considered taking the necessary steps to lodge an ex-post appeal against it for breaching the principle of subsidiarity in terms of both the choice of legal basis and insufficient evidence of the added value of EU action in this area*". The opinion also pointed out that the CoR will continue to monitor these matters very closely.
